

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії, археології, інформаційної та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО ФАХУ ТА ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітньо-професійна програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Кропивницький – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до дисципліни
3. Мета і завдання дисципліни
4. Формат дисципліни
5. Програмні результати навчання
6. Обсяг дисципліни
7. Ознаки дисципліни
8. Пререквізити
9. Технічне та програмне забезпечення / обладнання
10. Політика курсу
11. Навчально-методична карта дисципліни
12. Система оцінювання та вимоги
13. Рекомендовані джерела інформації

1. Загальна інформація

Назва курсу	Вступ до фаху та основи наукових досліджень
Викладач	Кулешов Сергій Георгійович, доктор історичних наук, професор кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи
Профайл викладача	ORCID 0000-0003-1950-9651 Google Scholar (https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=cPVXc_IAAAAJ&view_op=list_works&gmla=AJsN-F44izWoeo9DjTuQh-u7bIgOwequWFNcDDrJISNNwOfiSce2nUu4NdwpwHY1_Dy-HzKggk96wMemMQ54Dw3rR9LFfR1am_v8b0oBhjZuHg9NM6Koo7soU5L37KcUfZOK-x8IGE1YJ2QidO3z3Ug_FGzPyA7GIjve0DSLdHOzKxKFZLqPHCWM_2S5_M7WtP7xuLaNXh_xdfUN5Encj06y7xqQSMcg4YILF6FBBIuqyg9taekUv5Y)
Контактний телефон	063-613-61-89
Е-пошта	posena@ukr.net
Фейсбук	www.facebook.com/C. Кулешов
Консультації	<i>очні</i> – відповідно до затвердженого графіку консультацій; <i>онлайн</i> – е-листування, у месенджері (Facebook-Messenger), вебінари на платформі Zoom (за запитом здобувача)
Система дистанційного навчання	http://moodle.kntu.kr.ua/

2. Анотація до дисципліни

Освітня компонента «Вступ до фаху та основи наукових досліджень» спрямована на отримання теоретичних і практичних знань з бібліотечної, інформаційної та архівної справи з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та вироблення умінь і навичок науково-дослідної діяльності.

3. Мета і завдання дисципліни (формування загальних фахових компетенцій)

Формувати систему теоретичних і практичних знань з бібліотечної, інформаційної та архівної справи з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Ознайомити із системою вимог до професійних знань і навичок спеціалістів, об'єктів і видів професійної діяльності. Виробляти уміння й навички науково-дослідної роботи.

Завдання:

Формувати інтегральну компетентність (ІНТ), яка полягає у здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів інформаційної, бібліотечної та архівної справи і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності

ФК 4. Здатність аналізувати закономірності розвитку, документно-інформаційних потоків та масивів, як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій.

ФК 14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

ФК 17. Здатність визначати перспективні напрямки розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи з урахуванням досягнень соціокультурної сфери, виробництва та економіки, особливостей функціонування сучасної інформаційно-технологічної інфраструктури тощо.

4. Формат дисципліни

Для денної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій у поєднанні із практичними роботами, виконанням самостійно підготовлених завдань.

Формат очний (offline / Face to face).

5. Програмні результати навчання

РН6. Знати, розуміти та застосовувати в практичній діяльності законодавчі та галузеві нормативні документи.

РН10. Кваліфіковано використовувати типове комп'ютерне та офісне обладнання.

РН11. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань.

РН17. Бути відповідальним, забезпечувати ефективну співпрацю в команді.

РН18. Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

РН 21. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття галузі, здійснювати управління професійною та проектною діяльністю, зокрема й у міжкультурному середовищі.

6. Обсяг дисципліни

Вид роботи	Кількість годин
Лекції	14
Практичні заняття	28
Самостійна робота	78
Разом	120

7. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Кількість кредитів / годин	Вид підсумкового контролю	Нормативна / вибіркова
2021/2022	1	2	4/120	залік	нормативна

8. Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Вступ до фаху та основи наукових досліджень» істотно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував та/або повторив матеріал дисциплін «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія вітчизняної та світової культури».

9. Технічне та програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

10. Політика курсу

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять – важлива складова навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізень на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: «Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ» (http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf); «Положення про організацію вивчення вибіркового навчального плану здобувача вищої освіти» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/vibir.pdf>); «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЦНТУ» (<http://www.kntu.kr.ua/?view=univer&id=50>); «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦНТУ». Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/polozh_system_yakosti.pdf.

11. Навчально-методична карта дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота
<p>Змістовий модуль 1. «Теоретичні та практичні основи інформаційної, бібліотечної та архівної справи»</p> <p>Тема 1. Об'єкт, предмет, мета, структура, завдання курсу «Вступ до фаху та основи наукових досліджень». Загальна характеристика спеціальності та освітньої програми 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» в ЦНТУ.</p>	2	2	6
<p>Тема 2 Актуальність підготовки фахівців-інформаційників. Галузеві напрями в підготовці інформаційних кадрів. Перспективність спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».</p>	2	2	6
<p>Тема 3. Нормативно-правове забезпечення діяльності фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Правові засади розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні. Конституція України.</p>	2	2	6
<p>Тема 4. Загальносвітові та національні тенденції розвитку інформаційних установ. Провідні бібліотеки, архіви, інформаційні центри України та світу. Глобалізація інформаційних обмінів, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, електронних освітніх та наукових ресурсів, оцифрування національної і світової документальної спадщини.</p>		2	6
<p>Тема 5. Соціальні функції та завдання інформаційних установ. Соціальні функції і завдання бібліотек, архівів, інформаційних центрів як базових установ суспільства знань, центрів вільного доступу до соціально значущої та життєво необхідної інформації.</p>		2	6
<p>Тема 6. Професійні вимоги до фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Професіограма спеціаліста з інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Вимоги до компетентностей фахівця.</p>	2	2	6
<p>Тема 7. Сутність науки. З історії науки в Україні. Наукове дослідження і навчальне засвоєння знань. Система наукових знань. Теоретичні та методологічні принципи науки. Види та ознаки наукового дослідження.</p>	2	4	6
<p>Тема 8. Методи наукового дослідження. Загально-філософські методи та їх роль у науковому пізнанні. Загальнонаукові методи дослідження. Методи теоретичного пізнання. Загальнологічні методи і прийоми дослідження.</p>	2	2	5

Тема 9 Класифікації методів наукових досліджень. Описові методи. Історичний і біографічний методи. Класифікація. Типологічний аналіз. Аналіз документної інформації.		2	7
Тема 10. Жанри наукових досліджень. Основні жанри наукових досліджень: анотація, реферат, тези і текст наукової доповіді, наукова стаття, курсові та випускні роботи.	2	2	7
Тема 11. Методика написання текстів різних наукових жанрів. Етапи виконання наукової роботи (стаття, реферат, курсова робота).		2	5
Тема 12. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Методи бібліографічного пошуку. Правила користування бібліотечними каталогами, довідковою літературою, системою інтернет-ресурсів, послугами бібліографів. Складання анотованого списку літератури і використання його у процесі дослідження.		2	5
Разом за семестр	14	28	78

12. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Контроль знань та умінь здобувачів (поточний та підсумковий) здійснюється за кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в ЦНТУ. Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни визначається за стобальною та дворівневою («зараховано, «не зараховано») шкалами оцінювання результатів навчання. Він складається з рейтингу поточної навчальної роботи впродовж семестру, для оцінювання якої призначається 100 балів.

За навчальним планом передбачається при вивченні навчальної дисципліни виконання певних видів робіт на лекційних, практичних, семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань, інших видів навчальної діяльності, тому оцінка здобувачам вищої освіти вище 60 балів може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи.

Семестровий залік проводиться на останньому занятті, до початку екзаменаційної сесії.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Вступ до фаху та основи наукових досліджень»

Поточний контроль та самостійна робота																Підсумковий контроль	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							Всього	Залік		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ЗК 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	ЗК 2		
5	5	5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	5	5	5	15	100	100

Примітка: T1, T2, ..., T14 – тижні, ЗК1, ЗК2 – поточний змістовий контроль

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті.

Рівень знань оцінюється:

«Відмінно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у процесі аналізу практичного матеріалу, висловлює власні міркування стосовно тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

«Добре» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, викладає його аргументовано, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює власні міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або у процесі аналізу практичного матеріалу.

«Задовільно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

«Незадовільно» / «Не зараховано» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Студенти, які не з'явилися на іспит без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Переведення підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, в екзаменаційну (залікову) за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється за відповідною шкалою.

Шкала оцінювання

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка		
		За національною системою (іспит, диференційований залік: курсова робота, практика)	За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	Зараховано	90 – 100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	Зараховано	82 – 89
C	ДОБРЕ – в цілому правильна робота з певною кількістю грубих помилок			74 – 81
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	Зараховано	64 – 73
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії			60 – 63
FХ	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	Незараховано	35 – 59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота			1 – 34

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів визначені [Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ](#) (С. 28-31).

12. Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 01.01.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січ. 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 трав. 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://zakon.rada.gov.ua>.

5. Про Національний архівний фонд і архівні установи : Закон України від 24.12.1993 № 3814-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1994. – № 15. – Ст.86; – В ред. Закону №316-19 від 21.05.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>.

6. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки: Закон України від 09 січ. 2007 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 12. – С. 102.

7. Стандарт вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»: затверджено і введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.12.2018 р. № 1378. – Київ, 2018. – 17 с.

Додаткові

8. Архіви України : путівник / Держкомархів України, Укр. н.-д. ін-т архів. справи та документознавства ; ред. І.Б. Матяш. – Київ, 2007. – 183 с.

9. Архівні установи України : довідник / Держ. ком. арх. України, Нац. акад. наук України ; авт.-уклад. : О.І. Алтухова [та ін.] ; упоряд. : Г.В. Боряк [та ін.]. – Київ, 2000. – 259 с.

10. Березюк Н.М. Библиотека Харьковского национального университета имени В.Н. Каразина за 200 лет (1805-2005) / Н.М. Березюк [и др.] ; Харьков. нац. ун-т им. В.Н. Каразина, Центр. науч. б-ка. – Харьков : Тимченко А.Н., 2006. – 390 с.

11. Библиотечная энциклопедия / Рос. гос. б-ка ; [гл. ред. Ю.А. Гриханов ; науч. ред.-сост. : Е.И. Ратникова, Л.Н. Уланова]. – Москва : Пашков дом, 2007. – 1299 с. : ил., табл.

12. Библиотечное дело за рубежом: сб. аналит. и справ. материалов / Рос. гос. б-ка, Отд. заруб. библиотечного дела и междунар. библиотеч. связей ; сост. Е.Г. Бурмистрова. – Москва : Пашков дом, 2012. – 210 с.

13. Бібліотеки України загальнодержавного значення: історія і сучасність : зб. ст. / НБУВ та ін.; редкол. : О.С. Онищенко (голова) та ін. – Київ, 2007. – 253 с.

14. Декларація про бібліотеки, інформаційні служби та інтелектуальну свободу, прийнята в Глазго [Електронний ресурс] / пер. В. С. Пашкової. – Режим доступу: <http://ula.org.ua/index.php?id=276&L=0>. – Назва з екрана.

15. Дубровіна Л.А. Бібліотечна справа в Україні в ХХ столітті : монографія / Л.А. Дубровіна, О.С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2009. – 530 с.

16. Дубровіна Л.А. Історія Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. 1918-1941 / Л.А. Дубровіна, О.С. Онищенко ; Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. – Київ : НБУВ, 1998. – 336 с.

17. Информация для всех : программа ЮНЕСКО [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ifapcom.ru/ru/355/356/>. – Загл. с экрана.

18. Кечкеметі Ш. Доступ до архівів: путівник для імплементації Рек. №R (2000) 13 щодо Європ. політики доступу до архівів / Ш. Кечкеметі, І. Секей ; Рада Європи, Департамент культури та культ. спадщини. – Харків : Права людини, 2010. – 142 с.
19. Память мира: Общие руководящие принципы сохранения документального наследия (пересмотренное издание 2002 г.) / подготовлено Р. Эдмондсоном ; Отд. по вопр. информ. о-ва ЮНЕСКО. – Париж : ЮНЕСКО, 2002. – 72 с. 20. Пашкова В.С. Інтелектуальна свобода та доступ до інформації в бібліотеках: зарубіжний досвід / Укр. бібл. асоціація; В. С. Пашкова. – Київ, 1998. – 71 с.
21. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Чижа. – Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. – 384 с.
22. Свобода інформації, прозорість, електронне врядування: погляд громадянського суспільства / за ред. А. В. Пазюка. – Київ : МГО «Прайвесі Юкрейн», 2004. – 206 с.
23. Українська архівна енциклопедія / Держкомархів України, УНДІАСД. – ред. кол. : Матяш І.Б. (голова), Войцехівська І.Н., Дубровіна Л.А. та ін. – Київ : вид-во "Горобець", 2008. – 881 с.
Українська бібліотечна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ube.nplu.org/>.

Основи наукових досліджень

Основна література

1. Адаменко М. І. Основи наукових досліджень. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 188 с.
2. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ. К. : Форум, 2000. 270 с.
3. Бурда А. Г. Основы научно-исследовательской деятельности : учеб. пособие (курс лекций) / А. Г. Бурда; Кубан. гос. аграр. ун-т. Краснодар, 2015. 145 с.
4. Крушельницька В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: Кондор. 2003. 192 с.
5. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень. / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсеєв К.: ВД "Професіонал", 2004. 198 с.
6. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення. / В.Л. Пілюшенко, І.В. Крабах, Е.І. Славенко К.: Лібра, 2004. 344 с.
7. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / І. М. Астрелін, А. Л. Концевой, С. А. Концевой. Київ : НТУУ «КПІ», 2017. 315 с.
8. П'ятницька І.С. Основи наукових досліджень в вищій школі. К.: Вища школа, 2003. 316 с.
9. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень. / Д.М. Стеченко, О.С. Чмир К.: Знання. 2007. 317 с.
10. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. / В.М. Шейко, Н.М. Кушнаренко К.:

Знання, 2006. 307 с.

11. Гайдучок В.М. Теорія і технологія наукових досліджень. / В. М. Гайдучок, Б.І. Затхей, М.К. Лінник. Львів: Афіша, 2006. 232 с.

Допоміжна література

1. П'ятницька-Познякова І.С. Основи наукових досліджень. К.: Вища школа, 2003. 116 с.

2. Кузнецов Ю.М. Теорія розв'язання творчих задач. К.: ТОВ "ЗМОК" ПП "ГНОЗИС", 2003. 294 с.

3. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. К.: Академвидав, 2005. - 208 с.

4. Шишка Р.Б. Організація наукових досліджень та підготовка магістерських і дисертаційних робіт. Харків: Еспада, 2007. 368 с.

5. Артемчик Г.І. Методика організації науково-дослідної роботи. / Г.І. Артемчик, В.М. Куріло, М.П. Кочерган - К.: Форум, 2000. 270 с.

6. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mova.info/>

2. <http://www.novamova.com.ua/>